

FARBOROR BLÅS JULSPEL

**INSPIRERAD AV ELSA BESKOW OCH HENNES
BÖCKER OM TANT GRÖN, TANT BRUN
OCH TANT GREDELIN**

AV

ÅKE BYLUND

SCENEN LIGGER I SKYMNING. TANT BRUN, TANT GRÖN OCH TANT GREDELIN SITTER ALLDELES STILLA – DE HAR ÄNNU INTE FÅTT LIV.

Röst ur gammal radio: (läser ur Tant Grön, Tant Brun, Tant Gredelin av Elsa Beskow)

”Det var en gång en liten stad, och i den staden fanns en liten gata, och vid den gatan låg ett litet hus, och i det huset bodde tre systrar: Tant Grön, Tant Brun och Tant Gredelin. I verkligheten hette de nog något annat, men alla barnen i staden kallade dem så, för Tant Grön hade alltid grön klänning, och Tant Brun hade alltid brun klänning, och Tant Gredelin hade alltid gredelin klänning, och det var lika säkert, som att maskrosor är gula och blåklockor blå.”

LJUSET ÖKAR OCH TANTERNA KOMMER TILL LIV.

Tant Brun: (konstaterande)

Ja, nu är det inte många dagar kvar till den stora julfesten. Jag undrar verkligen om mina pepparkakor kommer att räcka i år.

Tant Grön: (tittar över glasögonen)

Jadå, det gör de säkert, kära du. Det är jag övertygad om. Om du inte som alla tidigare är envisas med att ge bort dem gratis, förstås.

Tant Brun: (orubbligt)

Alla barn SKA ha en pepparkaka. Är det julfest så är det. Så ska det vara. Som sagt, en vecka före jul är det julfest, och en vecka före jul ska alla barn ha en pepparkaka! Tänk bara så förskräckligt om något stackars barn – som kanske längtat hela året efter en härlig gyllenbrun pepparkaka – skulle bli utan bara för att han eller hon saknar slantar. Hu, jag ryser när jag tänker på det! Nej, nu är det jag som gör några plåtar till.

Tant Grön: (milt och sakligt)

Ja kära du, kära du. Det är klart att alla barn ska ha möjlighet att smaka en av dina goda pepparkakor. Jag skulle aldrig drömma om någonting annat. Jag menade bara – eftersom du nu frågade – att chansen nog är STÖRRE att pepparkakorna räcker, om de som äter upp dem finge betala litegrann för sig. Det är dom rika barnen – eller rättare sagt deras föräldrar – som jag nog tycker kunde betala en liten slant. Men kära syster, det är dina pepparkakor. Du gör som du vill.

Själv har jag tänkt bidra med en korg torkade päron. Men dem får de allt räkna med att ge någonting för. För en sak är säker: Goda päron kan man äta året om. Ett päron om dagen håller doktorn borta. Det är då sant och visst. Gott och nyttigt. Särskilt nu, den här tiden, när man knappt ens ser ut genom fönstren för all is och rimfrost.

Tant Gredelin: (drömmande)

Åh, rimfrost... hur vacker klingar det inte – *rimfrost, rimfrost*... ja, och hur sköna blir inte päronträden när frosten ger dem en vit och gnistrande skrud... som en brudklänning... och när så tanken till svunna tider glide...

Tant Gredelin: (fortsätter)

Ja, då vi nu talar om de stackars obemedlade barnen... ja, då minns jag hur lyckliga dessa fattiga barn blev, som inte hade slantar, när du, kära syster, skänkte dem dina goda päron förra året...

Tant Grön: (aningen barskt och sakligt)

Asch... de såg ju så små och frusna ut de små liven, men nu talar vi inte mer om det. Och vad päronträd beträffar, så anser jag för min del att päronträd ska vara gröna och ha gröna blad och goda saftiga päron. Det är ju vad päronträd är till för. Visserligen är det nog vackert med frost och is, men blir det för kallt tar det en evinnerlig tid för kylan att gå ur marken och vårsådden blir försenad.

Tant Gredelin: (aningen svävande)

Jovisst, kära du. Du har så rätt. Men så tänkte jag då, att om nu frosten och kylan ändå kommer – som så ofta förr om åren – så bör vi kanske ägna även våra små bevingade vänner en tanke. Ja... och så har jag då låtit göra några enkla julkärvar till julfesten... och ävenledes broderat några små vackra violetta band att binda runt för ögonfägnadens skull.

Ja, och sedan... kan ni tänka er... i morse på promenaden träffade jag vår trogne postmästare, och han anförtrodde mig – med stort lugn och behärskning trots sin tunga arbetsbörda – att vi nog kan räkna med en väldigt kall vinter i år. Det var väl för lustigt... att det skulle bli en sådan kall vinter just i år – när jag låtit binda julkärvar.

Tant Brun:

Ja, utan tvekan verkar det som om den gode postmästaren kommer att få rätt. Vi har ju haft en förfärlig kyla i över en vecka nu. Jodå, det är nog sant och visst. Här gäller det att hålla liv i spisen.

DET BULTAR PÅ DÖRREN - PETTER OCH LOTTA STORMAR IN

Petter och Lotta: (gör åkarbrasor och stampar samtidigt som lille Prick och Esmeralda hoppar och skuttar runt om)

Hallå! Här är vi!

Tant Brun:

Men käraste barn, VAR har ni varit så länge?

Petter och Lotta: (upptagna med att krama och kela med lille Prick och Esmeralda)
UTE!

Tant Grön: (strängt)

Lotta och Petter! Ordning och reda! Även om julen står för dörren! Nu hänger ni upp era kläder ordentligt! Och ställer era kängor prydligt!

Petter: (blåser i händerna)

Hu! Gissa om det är kallt! Vattnet har redan frusit nere i viken!

Tant Brun: (förfärad)

Men kära barn, ni har väl inte varit ute på isen?

Tant Gredelin: (lyfter skrämt handen till munnen)

Där är det ju så mörkt...

Tant Grön: (strängt)

Petter och Lotta! Ni vet vad jag har sagt om att vara på isen ensamma. Och ALDRIG när det är mörkt. Det kan finnas vakar som man inte ser i mörkret.

Lotta: (ivrigt uppriktig)

Jadå, jadå... jag menar NÄDÅ. Vi har inte varit ute på isen. Vi har stått långt uppe på landbacken hela tiden och tittat på isjägarna.

Tant Brun:

Isjägarna?

Petter:

Ja, tanter och farbröder i stora pälsar som åker på isen i de där sakerna som ser ut som segelbåtar med skridskor på.

Tant Brun: (lätt tvivlande)

Segelbåtar med skridskor på?

Tant Grön: (tillrättaläggande)

Ja, (harkling), om dom som åker kallas isjägare vet jag inte. Men isjakter heter det – det dom susar fram med.

Tant Brun: (glatt försonande)

Ja, men då är ju allting bra. Och nu måste väl våra små isjägare vara duktigt hungriga?

Petter och Lotta:

Jaaa!

Tant Brun:

Så bra då, för nu vankas det nämligen gyllenbrun pannkaka med husets allra grönaste krusbärssylt!

I NÄSTA SCEN ÅTERFINNER VI ALLA TANTERNA OCH PETTER OCH LOTTA RUNT DET STORA MATBORDET

Tant Gredelin: (drömsuckande till tanterna)

Ack, hur väl förstår jag inte barnen. Det är så MAJESTÄTISKT när violetta segel fylls av vinden. Ja och då... så tänkte jag då... föreslå att vi alla gemensamt promenerar ned till viken någon dag och beundrar de hjältemodiga isjägarna.

Petter: (glatt tuggande pannkaka)

Ja, det fanns segel i alla möjliga färger, röda, gula, lila, gröna och blå...

Tant Brun:

Inga bruna?

Petter:

Öh... nä... det tror jag int...

Lotta: (avbryter och ger Petter en skarp blick)

Jodå, lite längre ut är jag säker på att det fanns bruna...

Petter: (tillägger kvickt)

Jo, det fanns det absolut... när ja tänker efter... lite längre ut... fast så långt ut kunde vi inte se...

Lotta: (fyller i)

... och man ska ju absolut inte gå ut på isen när det är mörkt!

TANT BRUN SER GLAD UT OCH NICKAR BELÅTET

Petter:

Men gissa om dom här isjakterna gick fort. De flög nästan fram över isen. Jag tror inte ens ett ÅNGLOKOMOTIV skulle kunna gå fortare!

Lotta: (ivrig)

Ja, väldigt fort. Det är nog det fortaste jag sett någonting gått. Ja, det gick nog till och med fortare än lille Prick äter en prinskorv.

Tant Grön:

Nog tycker man att vuxna människor kunde hitta på någonting nyttigare än att flänga fram och tillbaka över isen på det där viset. Men hör nu barn. Ni stod väl inte och blev förkylda?

Petter:

Nej då, ingen fara. Isjägarna hade gjort en stor eld på stranden. Och där stod alla och värmdes sig.

Lotta: (tillägger)

... som inte var ute och jagade is, förstås!

DET BULTAR PÅ DÖRREN

Farbror Blå (hurtigt)

Goddag i stugan! Här kommer jag med de allra fagraste vinterrosor på kinderna.

Tant Gredelin (lätt fjädrande)

Nej, men så ni säger Herr Blå... så *galant!*

Petter och Lotta:

FARBROR BLÅ! FARBROR BLÅ!

Tant Brun:

Sätt sig nu han och ta en pepparkaka. Sedan dricker vi kaffe. Det finns nybakat.

Farbror Blå:

Man tackar, man tackar!

FARBROR BLÅ SÄTTER SIG, KNACKAR I ETT GLAS OCH TAR TILL ORDA

Farbror Blå:

Mina damer! Mina kära barn! Det är mig en stor glädje att så här inför stadens årliga julfest få kungöra en glad överraskning! Efter ett visst övervägande har jag beslutat tillmötesgå vår stads förträffliga julfestkommitté och därför, i enlighet med deras önskemål, uppföra ett litet julspel på nämnda fest, Och ni... ni mina kära damer... och Petter och Lott... ni kommer alla att tilldelas varsin roll!

Tant Grön: (viftar avvärjande)

JAG - på scen! Nej, vet ni vad. Ett sådant spektakel har jag då rakt inte tid med.

Tant Brun:

Så, så, så, låt mig då föreslå att ni betänker att vår lilla föreställning är synnerligen uppbygglig för såväl unga som äldre hjärtan. Och eftersom den är precis lagom lång, behöver ni inte oroa er för att den ska beröva er alltför mycket av er dyrbara tid. Kan jag hoppas på bifall?

Petter:

Å vad kul! Men vad ska föreställningen handla om?

Farbror Blå:

Jag har tänkt mig att vi i en lätt dramatiserad framställning ska ge liv och gestalt åt våra kära årstider, och på så sätt visa hur de var och en på sitt sätt tjusar oss och bereder oss glädje.

Tant Gredelin:

Åh, så spännande... så intressant, Ja, nog känns det här med en liten föreställning för unga och gamla hjärtan väldigt angeläget på något sätt...

Petter:

Farbror Blå, vem får jag vara? Jag vill vara en hjälte med purpurröd mantel, och som är stor, stark och mäktig!

Farbror Blå:

Såja, min gosse, sakta i backarna. Glöm inte att det var den *lille* David som besegrade den *store* Goliath. Man kan vara liten men naggande god. Betänk även vår egen hjältekonung Karl den XII. I enklast tänkbara mundering och under svåra umbäranden gjorde han sin plikt.

Tant Gredelin:

Åh... så tjusigt!

Petter: (ivrigt)

Å, snälla Farbror Blå då kan väl jag få vara Karl den XII! Säg att jag får!

Farbror Blå (allvarligt)

Väl talat, min gosse. Men Karl den XII är dessvärre icke med i detta julspel!

Petter: (lite besviket)

Jaså... Men vem får jag då vara? David?

FARBROR BLÅ SKAKAR PÅ HUVUDET

Petter:

Karl den elfte...

FARBROR BLÅ SKAKAR PÅ HUVUDET

Petter:

Karl den nionde...

FARBROR BLÅ SKAKAR PÅ HUVUDET

Petter: (lite desperat)

Men har Farbror Blå någon annan roll då - där man ska vara liten men naggande god?

FARBROR BLÅ NICKAR OCH LER

Lotta:

Och jag... vem ska jag föreställa?

Farbror Blå:

Jag hade tänkt att ni, Petter och Lotta, ska vara er själva - vara Petter och Lotta - samtidigt som ni fungerar som uppläsare av några små dikter härstammande från underteknads enkla penna. Ja, och våra damer har jag då tänkt skall gestalta fru Vår, fru Sommar och fru Höst... Självs hade jag nog tänkt att vara Kung Bore, ity rollen fordrar en viss.... ähum... *pondus*. Hum, hurumph...

Petter:

Ja men, jag skulle så gärna vilja klä ut mig...

Lotta:

Jag med...

Farbror Blå:

För det, mina unga vänner, finns inget hinder. Eftersom alltsammans handlar om årstiderna, är det mycket lämpligt att ni uppträder som markens blommor. Vackra, väldoftande blommor!

Lotta:

Ha, ha, prästkragen Petter!

Petter:

... å maskrosen Lotta!

Tant Grön: (strängt)

Alla blommor har sitt värde!

Tant Brun:

Ja, eftersom nu den här föreställningen ska vara för en god sak, och eftersom vi ändå befinner oss på julfesten, så kan jag inte se någon annan råd än att vi blir med.

Tant Grön:

Ja, vi säger väl så då.

Tant Gredelin:

Oh, så spännande!

Petter och Lotta: (sjunger och viftar med armarna)

Hurra! Hurra för alla tanter!

Hurra! Hurra för Farbror Blå!

Lotta: (tystnar)

Men det är en sak jag undrar...

Farbror Blå:

Ja, Lotta, vad undrar du?

Lotta:

Vem ska lille Prick föreställa?

TYSTNAD

Farbror Blå:

Ett mycket intelligent och lovvärt inpass, Lotta lilla. Men jag hade nog inte tänkt att lille Prick skulle vara med.

Lotta (ledsen)

Men snälla Farbror Blå... Hur ska lille Prick *känna sig* om han inte får vara tillsammans med oss. Tänk att få sitta där alldeles ensam ute bland publiken och se hur trevligt vi har på scenen och inte få vara med... lille Prick är *så* känslig för sånt. Mycket känsligare än Esmeralda.

Tant Gredelin: (kramar Lotta och tittar sedan upp)

Åh, men kära hjärtanes då, min käraste lilla Lotta. Så rart av dig att bry dig om vår lille Pricks känslor. Ja... (suck) ja, nu känner jag det också... ja, att jag håller på att bli *sorgsen* för lille Pricks skull.

Farbror Blå (eftertänksamt)

Nja... ähum... ingen är ju sämre än att han kan ändra sig. När jag nu så här lite i efterhand betraktar frågeställningen, så kan jag faktiskt inte se något direkt hinder för en liten hunds medverkan i ett julspel. Ja, vid närmare eftertanke måste jag nog helt enkelt konstatera: (höjer både röst och finger) Inget julspel utan en liten hund!

Lotta: (kastar sig om halsen på farbror Blå)

Åh, tack, snälla Farbror Blå!

Farbror Blå: (lätt, mycket lätt, avvärijande)

Ja ja ja...

Tant Gredelin: (beundrande)

Ni är en sådan gentleman...

Farbror Blå: (skruvar på sig förläget men hämtar sig så småningom)

Åh... ahum... äääää... (skruv, skruv, skruv) Nå, men har ni då något förslag på en lämplig roll åt vår lille Prick?

Petter: (entusiastiskt)

KERBEROS!

Farbror Blå:

Nja...

Petter: (entusiastiskt)

STÖRSTA BOCKEN BRUSE!

Farbror Blå:

Nje...

Petter:

Nu vet jag! Jesusbarnet!

Farbror Blå:

Jesusbarnet?

Lotta:

Ja, snälla Farbror Blå... låt lille Prick vara Jesusbarnet!

Lille Prick:

Voff! Voff!

Farbror Blå:

Ja, jag vet ju faktiskt inte om jag hade tänkt att Jesusbarnet skulle vara med i just det *här* julspelet.

Petter: (konstaterande)

... å inte Karl den tolfte...

Lotta: (besviket – entusiastiskt – bedjande)

Ååå... men lille Prick kan ligga i en vagg hela tiden. Han kommer knappt att märkas. Han kommer att vara alldeles tyst och snäll... Å så är det ju ändå väldigt många som tycker att Jesusbarnet hör till julen. Snälla...

Tant Gredelin:

Ja, nog tror jag att jag har någonting som skulle passa vår lille Prick där han ligger i vaggan. En vacker lilafärgad schal, kanske?

Tant Grön:

Nog skulle han klä i en frisk vintergrön liten sådan...

Tant Brun: ... någonting i mjukt brunt vore väl pricken över i.

Lotta:

Jag vill att lille Prick ska ha min lilla vita dockklänning... den kan vi väl ta. Och sedan ska han naturligtvis ha på sig alla sina fina söndagsrosetter.

Farbror Blå:

Ja, Lotta, eftersom du och Petter så gärna vill att lille Prick ska spela Jesusbarnet, så säger vi väl det. Och din dockklänning tror jag blir alldeles utmärkt och söndagsrosetterna... ack ja... då får han bära en i gredelint, och en i grönt och en i brunt... som en riddare som bär mina... sina... damers färger...

Lotta:

Tack, snälla, snälla Farbror Blå!

Petter:

Tack, Farbror Blå!

Lille Prick:

Voff! Voff!

Tant Brun:

Bara nu lilla Esmeralda inte blir avundsjuk i alla fall. Nåja, hon kan ju få en strömming i stället...

Esmeralda:

Mjau!

2

SCENEN ÄR VARDAGSRUMMET SOM ANVÄNDES SOM REPETITIONSPLATS

Farbror Blå: (regisserande)

Ja, då får jag be damerna ställa upp sig. Jag hade tänkt att Petter och Lotta läser den dikt som hör till årstiden. Därefter kommer respektive årstid in på scenen - gestaltade av er mina damer och undertecknad. (kort paus) Ja, och sedan hade jag tänkt att vi skulle...

Lotta:

Ska lille Prick bara ligga där i vaggan?

Farbror Blå:

Ja, var det inte så vi hade tänkt? Som en lämplig illustration till vår berättelse... Jesusbarnet är med oss hela tiden så att säga... under hela året.

Lotta:

Men ska han inte säga nåt... nåt lite?

Farbror Blå: (lätt, lätt jäktad)

Nej, det tror jag inte behövs. Det är utan tvivel bäst att han ligger dä... helt snäll och tyst. Ja, ju mer jag tänker på det, ju bättre tycker jag nog att det är att han inte säger någonting.

Farbror Blå: (tillägger)

Dessutom tror jag att folk skulle ha svårt att förstå honom. (kort paus) Nu hade jag alltså tänkt att vi skulle...

Petter: (avbryter)

Om jag nu måste vara en blomma, kan jag då inte få vara en svärdsilja. Då kan jag ju ha ett litet svärd?

Farbror Blå (lätt otålig)

Ja, ja, vi får se. Men först måste vi...

Tant Grön (bryter in)

Nej, nu har jag nog inte tid med det här längre. Jag har en hel del trädgårdsredskap som måste ses över. Annars står man där när det är så dags.

Tant Brun:

Och jag har en bullplåt i ugnen.

Tant Gredelin:

Ja... när jag tänker efter är jag nog inte riktigt klar med Lottas dräkt... nej... det är jag nog inte. Inte riktigt...

Farbror Blå: (lätt desperat)

Men snälla mina damer. Vi *måste* faktiskt repetera lite grann. Nu gör vi alltså så här...

Lotta: (avbryter)

Jo, farbror Blå...

3

DET ÄR NATT. RUMMET LIGGER I MÖRKER, BARA MÅNEN LYSER IN GENOM DE RIMFROSTIGA FÖNSTREN, BLÅ SKUGGOR. PETTER KOMMER TASSANDE I NATTSKJORTA OCH NATTMÖSSA. BÄR EN LJUSSTAKE. (tassa, tassa, tassa)

PLÖTSLIGT HÖR HAN ETT LJUD. HAN HUKAR SIG NED BAKOM BORDET. DET ÄR LOTTA SOM KOMMER SMYGANDE. (tassa, tassa, tassa)

Lotta: (viskar)

Petter! Var är du nånstans?

Petter: (viskar)

Här! Men du måste vara tyst så du inte väcker tanterna.

Lotta: (viskar)

Men Petter! Vad gör du uppe så här dags!

Petter: (viskar)

Ja, vad gör du själv?

Lotta: (viskar)

Tittar efter dig. Jag vaknade och såg att din säng var tom. Petter! Kan du dina verser?

Petter: (viskar)

Ja, lite grann.

Lotta: (för starkt)

LITE GRANN?! Men Farbror Blå har sagt att vi skall kunna dem som ETT RINNANDE VATTEN!

Petter: (hyssjar)

Sssshhh!!! Tystare! Kan du *dina* verser, förresten?

Lotta: (viskar)

Å, förlåt... ja som ett *nästan* rinnande vatten... Men säg nu: varför är du uppe och smyger?

Petter: (viskar)

Jag hade en sån otäck mardröm. Jag drömde att det kom en stor drake, och när jag skulle dra mitt svärd upptäckte jag att det var borta. Nu ville jag bara se efter att det ligger där jag lade det innan vi gick till sängs. (letar lite, hittar svärdet) Ja, här är det. Skönt! Om draken kommer tillbaka så ska han allt få! Nej, nu går vi och lägger oss igen. (de tassar iväg) Det ska bli verkligen skojigt i morgon. Jag tycker tanterna ser så lustiga ut i sina dräkter. Och Farbror Blå ser verkligen sträng ut som Kung Bore.

Lotta: (låg ton)

Ja, och det var kanske lika bra att lille Prick inte behövde säga någonting. Då slipper han vara nervös. Men oj så fin han blev i min dockklänning och alla rosetter!

Petter: (trött)

(Gäsp) Ja...

DE TASSAR IVÄG OCH RUMMET LÄMNAS TYST OCH ÖDE

4

DEN STORA DAGEN. JULFESTENS SCEN. MED RIDÅ OCH ALLTING. DET SORLAR OCH SKRAMLAR OCH MAN RIKTIGT KÄNNER ATT FARBROR BLÅS JULSPEL FÖRVÄNTAS BLI JULFESTENS HÖJDPUNKT.

Lotta: (kikar fram vid sidan av ridån)

Oj, så mycket folk!

RIDÅN GLIDER ISÄR (LILLE PRICK LIGGER I VAGGAN)

*PETTER UTKLÄDD TILL SVÄRDSLILJA (MED SVÄRD OCH VIKT PAPPERSHATT)
KOMMER IN PÅ SCENEN FÖR ATT PRESENTERA "VÅREN".*

Petter:

Välkomna! Välkomna ska ni vara till vårt lilla julspel. Vi tänker illu... illustri...

ILLUSTRERA fyra dikter av farbror Blå. Dikterna handlar om de fyra årstidernas samfälliga tjusning för människan.

Ja, och först kommer då Tant Grede... jag menar VÅREN. Och här kommer jag... jag menar... här kommer... (grejar med svärdet) ... en liten dikt om VÅREN. Hum harkel... så här låter den. Jovisst ja, jag fick inte glömma att säga att den är skriven av vår stads egen, öh, emi... enimi... eminte... EMINENTE Farbror Blå!

Harkel, harkel...

Våren!

Oh, du sköna och knoppande vår
Så mild med svängande kjol
Låt oss få dansa din ystra dans
Välkommen, blyga viol!

BOCKAR

VÅREN (TANT GREDELIN) SVEPER IN (TAR NÅGRA DANSSTEG)

APPLÅDER

VÅREN (TANT GREDELIN) SVEPER UT

LOTTA KOMMER IN

Lotta:

Hejsan! Jag ska presentera Tant Grön, jag menar tant sommar, nej, jag menar fru grön... asch - fru SOMMAR! Farbror Blå har skrivit den här dikten också. Jag har tränat väldigt mycket och jag hoppas han ska bli stolt över mig.

FARBROR BLÅ VIFTAR FRÅN SIDAN ATT HON SKA GÅ VIDARE.

Ja, förlåt. Jo, jag skulle alltså läsa en dikt av Farbror Blå. Så här är den... lyder den... den handlar alltså om sommaren. Ja...

Sommaren!

Så kom du då kära sommar till sist
Nu skuttar vi fram som... öh... (kliar sig lite i huvudet) KAMINEN
Vi badar och leker i svalande sjö
Och behöver ej längre... KANINEN

NIGER

TANT GRÖN KOMMER IN IFÖRD EN GAMMELDAGS BADDRÄKT, BADMÖSSA OCH EN BADRING RUNT MIDJAN.

*TANT GRÖN GÅR UT
PETTER KOMMER IN*

Petter:

Ja, så kommer då hösten. Till den har Farbror Blå skrivit en liten dikt. (Vänder sig mot kulissen) Det var väl riktigt?

Hösten! (Harkel, harkel)
När så räakens tid är inne
Är det med arbetsglädje
Och värdsamt sinne
Vi helst innan stormen
Bärgar vår skörd (en enorm en)
Och har sommarens sol i minne

TANT BRUN GÖR ENTRÉ. DEKORERAD MED HÖSTLÖV.

NÄR TANT BRUN ÅTERVÄNDER TILL KULISSERNA KOMMER LOTTA IN.

Lotta:

Ja, och nu till sist ska jag läsa en dikt av vår älskade Farbror Blå, som handlar om vintern och den mäktige Kung Bore. Jo, så skulle jag säga att den förra dikten som jag läste, skulle det vara KANINEN som skuttade och inte KAMINEN och tvärtom och sådär... om ni förstå...
Ja, här är i alla fall dikten om Kung Bore - av Farbror Blå.

Vintern! Den här kallas även Kung Bore... ja... Vintern!
Och så till sist
När allt prål förgår
Och allting svepes i en bädd av is
Då går en vintrig konung i repris:
Vår evige Kung Bore!

Ack, jag önskar blott jag vore
Ehuru ännu vårfrisk, ung och blomstrande
Så sträng och rättvis som Kung Bore

HÄR KOMMER KUNG BORE IN. MÄKTIG OCH MAJESTÄTISK. STRÄNG OCH KALL. SKIMRANDE AV KYLA OCH FROST. HAN HAR EN KRONA AV IS PÅ HUVUDET, LÅNGT VITT SKÄGG OCH I HANDEN EN STOR ISTAPP SOM SPIRA.

LILLE PRICK (JESUSBARNET) HAR HELA TIDEN FRAM TILL NU LEGAT TYST OCH ORÖRLIG I SIN VAGGA. NÄR HAN FÅR SYN PÅ KUNG BORE BLIR HAN ÖVERLYCKLIG. HOPPAR UPP UR VAGGAN OCH RUSAR VILT SKÄLLANDE OCH HOPPANDE FRAM TILL KUNG BORE.

Farbror Blå:

Jisses! Jesus anfaller!

Lotta:

Nej men, Lille Prick! Fy! Låt bli Kung Bore! Du kan bli kall om tassarna!

Farbror Blå:

Schas! Schas! Lotta! Ta bort honom! Ta bort honom! Petter!

Tanterna: (kommer inspringande)

Här lille Prick. Hitåt! Snäll hund! Jesus! Hoho! Hopp i vaggan! Hopp i vaggan! etc. etc.

Lotta:
Prick!

KAOS

5

ALLA ÄR SAMLADE RUNT MATBORDET (STÄMNINGEN ÄR LITE TRYCKT)

PETTER BRYTER TYSTNADEN

Petter: (till alla)
Jag tyckte det var ett väldigt fint julspel, i alla fall!

Farbror Blå:
Hmmm...

Tant Brun: (uppmuntrande)
Jaaa, det finns verkligen ingen anledning att hänga läpp. Det var väldigt många som applåderade...

Farbror Blå:
Jaså, ja, kanske...

Tant Grön: (torrt)
Fast det blev ju lite oorganiserat på slutet, förstås.

Farbror Blå: (utbrister)
HUNDAR!

Tant Gredelin: (förstående)
Ah, det gjorde väl inget. Det var ju bara det att lille Prick blev så otroligt lycklig när han kände igen er...

Farbror Blå:
Hmmm...

Tant Brun: (överslätande)
Javisst, nu äter vi och låter oss maten väl smaka! Och så får vi inte glömma bort hur väl man uppskattade våra pepparkakor, päron och julkärvar. Tänk, i år blev det en ordentlig slant över till de fattiga. Och det var absolut julspelets förtjänst att det kom så mycket folk.

Lotta:
Ja, Farbror Bl... Och nästa år kommer vi att göra ännu större succé!

Farbror Blå: (dystert)
Jag vet inte om det blir något nästa år... vem skulle vilja se den här misslyckade Kung Bore igen?

Tant Gredelin: (lägger handen på Farbror Blås arm)

Men kära, kära... jag tycker ni var så stilig och MANLIG i Kung Bores roll. Jag tror knappast någon märkte att Jesus, jag menar lille prick, började hoppa omkring...

PETTER OCH LOTTA KAN INTE LÅTA BLI ATT FNISSA HÖGT.

TANT GRÖN HYSSJAR.

KORT TYSTNAD

DET BULTAR PÅ DÖRREN

Tant Brun:

Men vem i all världen kan det vara så här dags?

Tant Grön:

Lotta, vill du skynda dig att se efter?

ETT TELEGRAMBUD KOMMER I.

Telegrambudet: (mycket kraftfullt)

TELEGRAM! TELEGRAM TILL FARBROR BLÅ!

Tant Gredelin: (slår ihop händerna)

Nejmen, så spännande!

Farbror Blå: (mumlar, tittar ner)

Ja, hum, det är nog jag det.

Telegrambudet: (ännu kraftfullare)

TELEGRAM! TELEGRAM TILL HERR BLÅ!

Petter och Lotta: (inspirerade av telegrambudet)

HAN SITTE HÄR!

Telegrambudet: (starkt och värdigt)

JAG HAR AV ÖVERHETEN ERHÅLLIT UPPDRAGET ATT ÖVERLÄMNA DETTA TELEGRAM TILL FARBROR BLÅ!

TELEGRAMBUDET FÖRBEREDER SIG ATT GÅ EFTER FULLGJORT UPPDRAG

Tant Brun: (kommer springande med glögg och klenät)

Nej, stopp där! Han går ingenstans förrän han fått sig en redig klenät och ett glas varm glögg! Han ska väl inte gå ut med julen redan innan den har börjat!

Telegrambudet: (bugar)

Å MITT STATLIGA VERKS VÄGNAR BER JAG ATT FÅ FRAMFÖRA MITT ENKLA TACK! (effektpaus) TACK! (slår ihop klackarna och sveper glöggen)

Petter och Lotta: (ivrigt)

Men öppna... öppna telegrammet, Farbror Blå!

Tant Gredelin:

Tänk om det är en rik men okänd släkting i Amerikat som gått hädan och testamenterat en förmögenhet till sin ende arvinge... åh, så romantiskt... och sorgligt...

Telegrambudet: (på väg ut, mumsande på klenäten)

MAN TACKAR (tugg, tugg) FÖR FÖRPLÄGNADEN OCH (tugg, tugg) GOD JUL!

Alla:

GOD JUL!

Lille Prick:

Voff! Voff!

Petter och Lotta: (nästan hänger över Farbror Blå)

Öppna! Snälla! Öppna!

Tant Grön: (ganska bestämt)

Ja, nu är det nog bäst att han får telegrammet uppläst. Här tycks ju inte bli någon ro förrän så sker!

Farbror Blå: (öppnar telegrammet, reser sig, harklar sig)

Ja, eftersom ni INSISTERAR så...

Bäste Farbror Blå!

Å hela vår stads vägnar ber jag härmed att få rikta mitt ödmjukaste tack till Eder och Edra duktiga medhjälpare för Edert storartade julspel.

Eftersom Edra plikter förmodligen kallade och Ni därför försvann så fort, så fick jag tyvärr inte möjlighet att avtacka Eder offentligt, men Ni må tro att det hela var uppskattat av alla närvarande.

Ja, sällan har ett julspel så förenat allvar, humor och glädje. Vi ser verkligen fram emot att få ta del av detta kommande jular.

En riktigt God Jul och Ett Gott Nytt År till Er alla!

Borgmästaren

Farbror Blå:

Borgmästaren...! (famlar i luften och sätter sig – putsar glasögonen)

Petter och Lotta:

Hurra för Borgmästaren!

Hurra för Farbror Blå!

Tant Gredelin:

Nejmen, så tjugigt. Ja, det var väl det jag visste! Folk med snille och smak vet att uppskatta ett mästerverk!

Tant Grön:

Ja, Borgmästaren är en bra karl!

Tant Brun: (glad)

Jamen, det här var väl ROLIGT! Nu vet jag säkert att maten kommer att smaka! Det där telegrammet var väl den bästa aptitretare vi kunde få! Nu lägger vi för oss...

Farbror Blå: (reser sig, högtidlig, allvarlig, rörd)

Ähum, mina damer, Petter och Lotta, jag vill framföra mitt varmaste tack... för vårt gemensamma arbete... ja, och tack ska du ha lille Prick!

Lille Prick:

Voff! Voff!

Tant Brun:

Men sätt sig nu han och ta för sig! Ta för er allesammans! NU ska vi äta och vara glada! Vi måste ju tänka på att bli starka och duktiga så att vi orkar repetera när det är så dags igen!

Farbror Blå: (ursäktande – på väg ut)

Mina damer, ursäkta... alldeles strax, men först har jag ett litet ärende att uträtta hemmavid. Ursäkta mig, men jag är alldeles strax tillbaka! Börja gärna äta!

Tant Gredelin: (lite förvånad)

Nejmen...

Tant Grön:

Låt nu han uträtta sitt ärende. Plikten framför allt, som man säkert kommer att säga någon gång i framtiden...

Tant Brun: (vänligt)

Äsch, nog kan vi vänta lite grann. Det är ingen fara... Jag låter den stå på spisen så håller den sig varm.

FARBROR BLÅ HASTAR IVÄG

Tant Gredelin: (slår ihop händerna)

Åh, jag tror han blev så lycklig att han måste gå ut och gråta en skvätt...

Tanterna: (torkar sig i ögonen)

Jaaaa...

LJUSET TONAS NED (TANTERNA OCH PETTER OCH LOTTA ÅTERGÅR TILL ATT BLI ETT BLAD I EN BOK)

Röst ur gammal radio:

Ja, så blev det då ett lyckligt slut. Farbror Blå gick en liten promenad i den gnistrande vinternatten. Tittade på stjärnorna och kände sig SÅ lycklig över att bo i en sådan fin liten stad. Och efter att ha samlat sig, återvände han så till det dukade bordet och lät sig maten väl smaka.

SLUT